BIBLIOTECA CENTRALĂ a „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea 8 Pagini EXEMPLARUL { În România: 3 lei / În străinătate: 6 lei 8 Pagini Nr. 7 Sâmbătă 8 Ianuarie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 în străinătate în raport cu tariful postal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

O MĂSURĂ CARE ERA NECESARĂ

Ziarele înregistrează două știri cari merită să fie subliniate, ele constituind un fericit gest, menit să aducă o ușurare în starea populației noastre rurale.

Nu este pentru nimeni o noutate faptul că, — din nenorocire, — satele nu au încă asistența sanitară de care se simte nevoie în cuprinsul lor, după cum este, deasemenea, știut, că lipsa cunoștințelor de igienă și nerecunoașterea lor fac adevărate ravagii la țară.

Ziarul nostru a dat, în nenumărate rânduri, alarma asupra marilor primejdii pe cari le constitue tuberculoza, sifilisul și pelagra, cât și asupra urmărilor profund nenorocite determinate de desconsiderarea igienii copilăriei.

Mortalitatea infantilă, — care până în anii din urmă dedesa, la noi, un catastrofal procent. — împreună cu cele câteva boli sociale sus amintite, constituesc sursa unei primejdii care ne amenință direct neamul.

Faptul este cunoscut, — fiindcă s'a spus, de mii de ori și în diferite feluri, — dar măsurile de îndreptare, serioase și suficiente, au întârziat.

Cele două știri la cari ne referim la începutul acestor rânduri par menite să sporească bunele măsuri, de mult timp așteptate, menite să aducă o ușurare.

S'a hotărît trimiterea la sate a tinerilor medici cari-și fac serviciul militar. Că s'a luat o atare hotărîre, nu este mare lucru; esențialul, elementul îmbucurător, este acela că, — la noi, unde nenumărate bune hotărîri rămân doar pe hârtie, — hotărîrea se va și aplica.

Se va continuă, cu ajutorul acestor tinere și entusiaste energii, cari sunt medicii militari români de mâine, opera începută anul trecut în Moldova răsăriteană și în Basarabia, și se va deschide o ofensivă sanitară serioasă în Banat și în celelalte regiuni, alipite sau aparținând vechiului regat.

Hotărîrea merită aplaudată, în aceeaș măsură în care se cuvine să fie aplaudată și dispoziția de a deschide campania contra tifosului exantematic în Basarabia.

Nu-l avem, încă, anul acesta, tifosul exantematic, izbucnit în formă de epidemie, — ca în alți ani,—dar neexistența lui ca molimă actuală nu face să fie mai puțin o primejdie națională și socială.

Semnalând cu satisfacție aceste două bune măsuri, așteptăm să le vedem intensificate și sorijinite efectiv, spre a da fericitele rezultate cari se așteaptă de la ele.

REVIZUIREA CĂLĂTORILOR LA FRONTIERĂ

Ministerul de finanțe fiind informat că în ultimul timp călătorii cari pleacă în străinătate în grupuri, cu pașaporte colective sau individuale, ies din țară având asupra lor sau în baguje bilete ale Băncii Naționale a României, monete metalice de aur, argint, nichel, precum și valute efective (bilete de bancă străine), producând astfel grave prejudicii statului. Spre a preîntâmpina orice posibilități de a scoate afară din țară prin fraudă biletele Băncii Naționale a României, monete metalice de aur, argint și nichel, precum și valute efective, ministerul de finanțe a dispus vămilor să ia măsuri urgente ca pe viitor să se facă tuturor călătorilor ce ies din țară revizuiri cât mai amănunțite pentru stabilirea acestor contrabande.

S'a mai dispus ca să fie delegați cu acest oficiu funcționarii cei mai destoinici și încercați, cari cu toată politețea și tactul necesar să facă cel mai riguros control călătorilor.

Dispozițiile referitoare la scoaterea valutelor din țară comunicate până în prezent, rămân în vigoare.

A încercat să-și salveze copiii dela foc, dar a fost carbonizat împreună cu ei

Un singur copil a putut fi salvat dela moarte

Bruxelles, 5 Ianuarie. — In noaptea anului nou, un foc puternic a isbucnit la Vilvarde, într'un imobil din str. Moulins.

Proprietarul imobilului, d. Charles Peter, ceruse unui prieten al său Liekens să-i păzească proprietatea pe tot timpul cât va lipsi. D. François Liekens veni să ocupe casa împreună cu cei cinci copii ai săi. Pe patru dintre ei el îi instală în catul întâi, iar el se așeză în rândul de jos. Puțin după aceea, Liekens băgă de seamă că imobilul era în flăcări. Ieși în stradă să strige după ajutor, dar se înapoiă repede în casă ca să-și scape copii dela foc.

Din nenorocire el muri asfixiat.

Liekens și patru din copiii săi au fost găsiți carbonizați. N'a putut fi salvat decât un copil, care se afla în catul întâi.

Invazie de pești în golful Istanbul și Cornul de Aur

Istanbul 5 (Rador). — *Un fenomen ciudat s'a întâmplat în apele din golful Istanbulului și ale Cornului de Aur.*

Mari cantități de pește de toate mărimile au invadat pe neașteptat apele. Locuitorii, în număr de câteva mii, au putut pescui zeci de kilograme de pește, servindu-se de găleți, cosuri și alte mijloace improvizate.

Fenomenul pare să se datorească frigului care domnește în Marea Neagră. Din cauza răcelii apei, delfinii au plecat spre regiuni mai calde, în spre Marea Mediterană. Alți pești mari, crezându-se atacați de delfini, au apucat același drum, gonind la rândul lor varietățile de pești mai mici, cari au emigrat în massă spre Cornul de Aur.

Incendii pe bordul a două vase de război britanice

Londra, 5 (Rador). — Un incendiu a isbucnit pe bordul vaporului „Birmingham", provocând pagube

Nu se cunosc împrejurările în care s'a declarat incendiul.

„Birmingham" este una dintre unitățile recent puse în serviciul marinei engleze. Vasul urma să plece în curând spre Mediterana Intrucât pagubele vor fi reparate grabnic, se crede că vasul nu-și va modifica itinerariul fixat.

Londra, 5 (Rador). — Un incendiu a isbucnit azi pe bordul vasului „Hebe", pentru pusul minelar, ancorat în docurile dela Porthsmouth.

Se pare că focul se datorește unui scurt circuit.

Pompierii marinari au reușit să stingă incendiul.

Acesta este al doilea incendiu în decurs de 24 de ore pe care îl înregistrează marina de război britanică. Se știe că ieri a isbucnit un foc și pe crucișetorul „Birmingham", cauzând pagube mari.

Consiliul de miniștri de Miercuri

Revizuirea cetățenilor străini. — Naționalizarea învățământului. — Problema licențelor de băuturi spirtoase acordate evreilor. — Scăderea prețurilor la unele articole

Miercuri s'a ținut sub președinția d-lui prim ministru Octavian Goga un consiliu de miniștri.

Au participat toți miniștrii și subsecretarii de stat, afară de d-nii miniștri A. C. Cuza și Gh. Cuza cari se află la Iași.

Consiliul a durat dela ora 6 jum., până la 9 seara.

La sfârșit s'a dat presei următorul comunicat:

Primele măsuri pentru executarea programului guvernului

„Consiliul de miniștri s'a întrunit astă seară la ora 18, sub președinția d-lui Octavian Goga, președintele consiliului.

S'au luat în cercetare primele măsuri necesare pentru punerea în executare a programului guvernului.

Pentru a aduce la îndeplinire punctul din program, cu privire la îndepărtarea cârciumarilor evrei, socotiți drept otrăvitori ai sănătății populației dela sate, s'a alcătuit o comisiune specială din care fac parte miniștrii de finanțe, interne și sănătate, care să statornicească în cadrul legilor existente și cu deosebire în temeiul legii sanitare și al legii băuturilor spirtoase, dispozițunile cuvenite pentru a se ajunge la rezultatul dorit.

REVIZUIREA CETAȚENILOR STRAINI

S'a luat apoi în discuție chestiunea revizuirii cetățenilor dobândite în mod fraudulos de străinii cari s'au așezat fără nici o autorizație pe teritoriul țării, în timpul războiului și după război, și cari nu au nici un temei legal de a rămâne în România. O comisie din care fac parte miniștrii de justiție și interne, va cerceta în timpul cel mai scurt această problemă, urmând să dea soluții practice în cadrul legiuirilor existente.

MASURI PENTRU SCADEREA PREȚURILOR LA UNELE ARTICOLE

S'a luat apoi în cercetare problema eftenirii articolelor de primă necesitate, trebuincioase păturii țărănești. S'a hotărît luarea de măsuri pentru scăderea prețurilor la cele dintâi trei articole indispensabile gospodăriilor dela țară: bumbacul, petrolul și sarea. Pentru executarea acestei hotărîri s'a alcătuit o comisie din miniștrii de finanțe, comunicații, industrie și cooperație.

NAȚIONALIZAREA INVAȚAMANTULUI

S'a luat act de expunerea d-lui ministru al educației naționale, care a arătat că prima măsură luată odată cu venirea d-sale în fruntea acestui departament, pentru opera de naționalizare a învățământului, a fost ca limba română și istoria națională să nu se mai predea, nici în școalele Statului, și nici în școalele minoritare, decât de profesori români de sânge".

Ședința consiliului de miniștri a luat sfârșit la orele 21.

D. Roosevelt și respectarea tratatelor

—oxo—

In mesajul pe care l-a adresat, d. Roosvelt, președintele Statelor-Unite americane, Congresului, s'a stăruit, în special, asupra strânsei legături ce există între politica pacifică a statelor, voința de pace a națiunilor și necesitatea inexorabilă a respectării tratatelor și obligațiilor internaționale.

Președintele marei republici americane, a recunoscut că există în lume o tendință de a se îndepărta de litera și spiritul tratatelor, care merge până la înlăturarea lor; ca și o voință de a disprețui și nesocoti obligațiunile internaționale ce decurg din dispozițiile lor contractuale.

Toate aceste tendințe, mai mult sau mai puțin accentuate slăbesc încrederea între națiuni și edificiul păcii.

D. Roosevelt, crede însă că numai regimurile democratice sunt capabile să asigure respectul tratatelor și, prin acorduri internaționale, guvernele statelor democratice pot să mențină pacea.

Atât din punctul de vedere de drept, cât și din punctul de vedere istoric, respectul tratatelor și al obligațiilor internaționale nu este în legătură cu felul regimurilor și cu politica variabilă a guvernelor, ci cu principiile străvechi ce au fost totdeauna la baza acestor angajamente solemne pe care le găsim și azi la baza dreptului internațional public.

Ceva mai mult. In antichitate și în evul mediu, tratatele în care se fixau frontierele între două sau mai multe state vecine, erau considerate inviolabile în așa grad, în cât încercările de a le viola, sub orice formă, nu erau considerate numai simple abateri de la principiul universal cunoscut și recunoscut, ci ca sacrilegii.

De aceea, în antichitate și chiar în evul mediu, frontierele se fixau pe teren în prezența marilor preoți, printr'un ceremonial religios; iar bornele stabilite de-alungul lor, nu erau simple blocuri săpate în piatră, ci ele aveau forma altarelor, sau a statuilor colosale ce reprezentau pe zeii cari le protejau împotriva celor ce ar fi cutezat să le violeze.

Pe lângă caracterul religios și mistic al frontierei inviolabile, a fost în evul mediu, sub regimul feudal, alt principiu, cavaleresc, ce s'a adăugat celui de esență religioasă: principiul lealității în materie d tratate și de obligații internaționale.

Baronul Michel de Taube, într'un vast studiu, publicat acum câțiva ani, asupra inviolabilității tratatelor, dovedește că regimul feudal a fost o excelentă școală de drept pentru națiuni, guvernanți și supuși, și sub el s'a întărit și mai mult principiul lealității cu privire la respectarea tuturor obligațiunilor ce decurg din angajamentele solemne internaționale.

Ori, tocmai în epoca modernă când s'a făcut mai multă democrație, a început să se vorbească de revizuirea tratatelor, sub pretextul adaptării lor la noile situații create prin aplicarea lor.

Totuși, oamenii de drept s'au opus și se opun acestor curente primejdioase întreținute de guvernele interesate, căci ei consideră orice tendință de revizuire, chiar legitimată în aparență, în opoziție cu principiile ce sunt la baza dreptului internațional public și cu interesele superioare și permanente ale națiunilor și ale păcii mondiale.

Unde ar ajunge omenirea dacă s'ar acorda fiecărei părți contractante posibilitatea și dreptul să nu respecte anumite clauze ale unor tratate puse în aplicare?

La un război generalizat, — căci fiecare națiune, fiecare stat, va apăra patrimoniul său național și integritatea sa teritorială prin toate forțele materiale și morale, împotriva celor ce ar nesocoti tratatele în vigoare.

Declarația președintelui marei republici americane, cu privire la necesitatea asigurării păcii, prin respectarea tratatelor și organizarea forțelor naționale, este un comandament al politicei tuturor statelor pacifice. Pacea și frontierele nu se asigură decât prin drept asociat cu forța.

NUMAI DUPĂ ACEEA...

Schimbarea regimului și întronarea naționalismului înseamnă neîndoios, o eră de viață nouă, de viață sănătoasă.

Dar schimbarea aceasta, va avea, cum e lesne de înțeles, foarte adânci repercursiuni în lumea muncitorească, în acea lume muncitorească îndelung oprimată.

Ea își reclamă de multă vreme dreptul întâietății în muncă, se vrea liberată din capcana socialismului, nu mai poate îndura nedreptatea înstreinării ei.

Ministrului muncii, îi revine sarcina — în clipele acestea de greu început — sarcina tuturor înfăptuirilor de adevărată prefacere socială.

Și este, cum spuneam, greu începutul, pentrucă are de luptat cu mii și mii de piedici, din lăuntru și din afară.

Inainte însă de a se gândi la programul realizărilor viitoare — program pe care îl vom discuta cu alt prilej, — și care ar trebui să fie o reintegrare a socialului în naționalism — conducătorii ministerului muncii au o primă și imediată îndatorire: să curețe — cum se spune în oștire — să curețe terenul!

Nu vor putea face un pas înainte, pentrucă în fiecare clipă se vor înpiedica în capcanele meșteșugite întinse ale atâtor interese...

Nu există minister mai înfeudat socialismului, mai plin de străini și mai subminat de înstrăinați!

Și din nenorocire, toți s'au cuibărit înauntrul instituției, menită să ocrotească munca românească.

In serviciile ministerului muncii, dela cel mai înalt până la cel mai umil grad, sunt străini de toate neamurile.

Armeni, turci, ovrei — mai ales, ovrei — în posturile de răspundere ale acestui minister.

Politicianismul, care a nenorocit administrațiile noastre, le-a și înstrăinat.

In afară, în instituțiile anexe ale ministerului în consiliile camerelor de muncă și în consiliile asigurărilor, flutură încă steagul roșu.

Printr'un cartel de tristă amintire al defunctului guvern, socialiștii și maghiarii au reușit să copleșească, să înăbușe viața românească a acestor instituții.

Nu mai au ce căuta acolo! După ce se vor fi luat aceste măsuri de generală desinfectare, privind viața lăuntrică a ministerului muncii și anexelor sale, numai după aceia ne putem gândi la marile prefaceri sociale la care se gândește țara.

VINTILA F. PANTAZOPOL

—xxx●xxx—

M. S. Regina Marioara s'a inapoiat la Belgrad

Belgrad, 5 (Rador). — *M. S. Regina mamă Marioara a sosit la Belgrad venind din România.*

FLOTA AERIANĂ ENGLEZĂ IN INDII

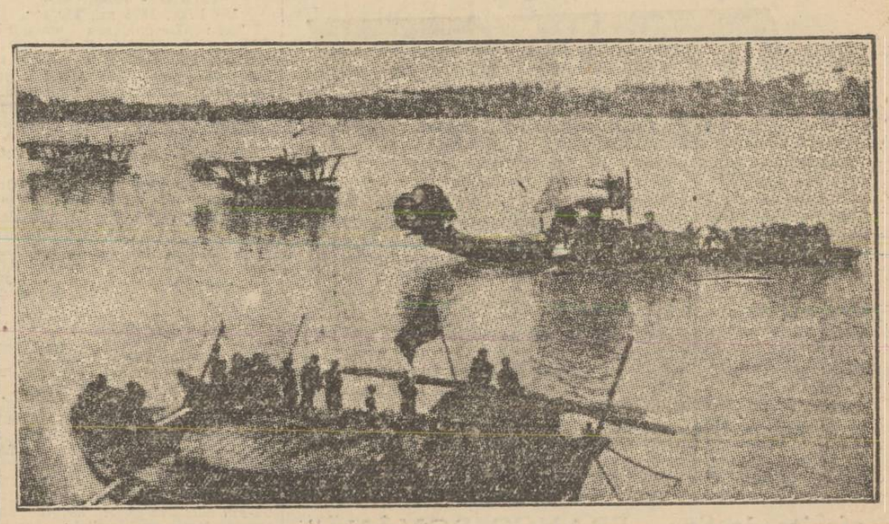

O escadrilă de hidroavioane din Royal Air Force — aviația militară engleză, — în cursul unei călătorii, făcând escală la Ishapore, aproape de Calcuta.

Atentatele teroriste din Palestina continuă fără intrerupere

Măsurile represive ale autorităților

Ierusalim, 5 (Rador). — Se semnalează din nou numeroase atacuri în diferite părți ale Palestinei.

In regiunea din centrul țării, trenul de călători Lydda-Ierusalim a fost primit cu numeroase focuri de armă. Pe șoseaua Hebron - Ierusalim, automobilele și autobuzele au fost atacate cu focuri de armă. Un călător a fost rănit.

Pe de altă parte, lupta împotriva actelor de terorism continuă fără încetare. Autoritățile au trimis trupe și tankuri spre a asigura ordinea la Hebron, unde numeroși locuitori bogați au hotărît să părăsească regiunea spre a evita să plătească amenda de 2750 lire impusă orașului.

Tribunalul din Nazareth a condamnat pe un beduin la recluziune perpetuă pentru că a ascuns arme.

La Ierusalim, alt beduin a fost condamnat la moarte pentru port de arme.

AUTOBUZ ATACAT CU FOCURI DE ARMA

Ierusalim, 5 (Rador). — Mai mulți arabi au tras focuri de armă asupra unui autobuz care trecea pe șoseaua Ierusalim-Jaffa. Un polițist evreu din automobil a fost omorât.

Un detașament de polițiști britanici împreună cu mai mulți soldați înarmați cu puști mitraliere a plecat imediat la fața locului.

CURIER EVREU GRAV RANIT

Londra, 5 (Rador). — *O telegramă din Ierusalim anunță că azi după amiază un curier evreu a fost grav rănit cu focuri de revolver într'un cartier mărginaș din vestul Ierusalimului.*

Luptă între o bandă de arabi și trupele britanice

Ierusalim, 5 (Rador). — O luptă s'a desfășurat eri după amiază în apropiere de satul Saffa, lângă frontiera de Nord a Palestinei, între trupele britanice și o bandă de vre-o 40 de arabi.

Trei arabi au fost uciși, iar ceilalți au reușit să fugă peste graniță.

UN DEMERS AL ORGANIZAȚIEI SIONISTE MONDIALE

Londra, 5 (Rador). — Agenția „Reuter" află că organizația sionistă mondială a făcut un demers stăruitor pe lângă ministerul colonilor pentru a determina ridicarea plafonului pentru imigrația evreilor în Palestina, plafon stabilit după criterii politice și menționat în Cartea Albă publicată eri.

Organizația sionistă cere ca imigrația evreilor în Palestina să se poată face în limitele capacității de absorbție economică a țării.

AVION MILITAR PRĂBUȘIT IN ANGLIA

Londra, 5 (Rador). — Un avion militar s'a prăbușit în parcul unei proprietăți din districtul Maer.

In cădere, avionul a luat foc. Pilotul a fost carbonizat.

—xxx●xxx—

Moartea fostului primar general al orașului Praga

Praga, 5 (Radio-Central).— Astănoapte a murit, în vârstă de 76 ani, Karl Baxa, care a fost din 1919 până în Aprilie 1937, primar general al orașului Praga.

După realegerea sa din anul 1923, Karl Baxa a primit titlul onorific de „primul primar al capitalei cehoslovace".

In Aprilie 1937 a demisionat din postul său, din cauza sănătății, iar succesorul său este d. Zenkel.

—oxo●oxo—

Reforma agrară in Turcia

Ankara, 5 (Rador). — Comisiunea de studiu a reformei agrare afirmă în raportul de încheiere al lucrărilor sale că trebue cu orice preț să se evite o îmbunătățire excesivă a proprietăților agrare.

In consecință, comisiunea a elaborat măsuri care stabilesc că la moartea proprietarului, pământul va trece în stăpânirea primului născut.

SCRISORI DIN LONDRA

PROPAGANDĂ

de AUGUR

Londra, Ianuarie

La Roma există din secolul XVII-lea frumosul palat al congregației papale pentru propagarea credinței. Propaganda Fide —, matca misionarilor. De acolo ne vine cuvântul propagandă ca expresia unei acțiuni al cărei scop e de a propaga în spirite o idee oarecare.

Prin ea însăși expresia nu are nimic dezonorabil. In „Westminster Gazette", organ liberal dinainte de războiu, găsim o frază, care afirmă că e mai bine să faci propagandă decât să cheltuiești banii pregătind alegerile In timpul războiului mondial, renumitul lord Northcliffe a fost pus la Londra în fruntea unui adevărat minister al propagandei, unde a fost mult ajutat de d. Wickham Steed, cel mai mare ziarist politic al epocei. Acțiunea lor a contribuit la desagregarea rezistenței armatelor inamice, și mai ales a Austriei pe frontul italian.

Toate acestea au trecut azi în istorie. Lenin a imitat pe Northcliffe organizând acțiunea propagandistă a internaționalei comuniste. Bolșevicii au arătat ce înseamnă o propagandă savantă ce dispune de resurse materiale nelimitate. D-rul Goebbels la Berlin a creiat un mecanism la fel și tot atât de bogat înzestrat pentru propagarea ideilor naziste. Un minister al propagandei există la Roma și anul acesta va vedea o mare desvoltare în acțiunea propagandistă a corporației B. B. C., care în Marea Britanie posedă monopolul emisiunilor radiofonice. Deci, mai mult decât oricând, propaganda face parte din viața politică modernă.

Dar, spre a-și merita numele, orice propagandă trebuie să-și atingă neapărat scopul. Almin teri, nu este propagandă, dacă atenția indivizilor grupurilor sau maselor vizate nu e cucerită. Acum cât-va timp societatea „South Pacific", care posedă calea ferată care pornește dealungul oceanului, a voit să clădească o gară în stil oriental. Un arhitect eminent a fost însărcinat cu proectul. La rândul său, a încredințat execuția unui clev care era persan. Acesia fusese trimis în Statele Unite de un suveran căruia îi plăcea civilizația noastră. Tânărul ura pe americani. Spre a le juca un renghiu urât a introdus în motivul frizei de pe fațadă, litere persane. Sute de mii de americani au defilat în fața clădirii, admirându-i stilul original. Odată un savant a trecut prin fața ei. Ingrozit, s'a repezit la șeful de gară ca să protesteze împotriva inscripției de pe fațadă. După el, era o invocație indecentă către Satan, spre a scufunda în focul Gheenei pe americani.

Faptul citat reprezintă o injurie, dar nu constitute un act de propagandă pentru că atenția nu a fost captată. In vremurile de azi, dăinuește o ceartă între Londra și Roma în privința propagandei arabe emisă de postul italian dela Bari. Socotim că înseamnă să faci o reclamă gratuită acestui post printre arabii din Palestina insistând asupra influenței sale propagandiste.

Mijlocul nimerit de a răspunde unui act de propagandă nu e de a te plnge, ci să răspunzi printr'un act similar, dar mai tare. De altminteri, aceasta se va face chiar și e regretabil că nu s'a făcut mai curând. Firește, arabii din Palestina sunt

(Continuare in pagina 2-a)